

УКРАЇНА
ВИЩА РАДА ПРАВОСУДДЯ
РІШЕННЯ

21 січня 2025 року

Київ

№ 96/0/15-25

**Про зміну територіальної
підсудності судових справ
Мар'їнського районного суду
Донецької області**

Вища рада правосуддя, урахувавши положення частини сьомої статті 147 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», розглянувши подання Голови Верховного Суду про зміну територіальної підсудності судових справ Мар'їнського районного суду Донецької області,

встановила:

відповідно до частини сьомої статті 147 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» у разі неможливості здійснення правосуддя судом з об'єктивних причин під час воєнного або надзвичайного стану, у зв'язку зі стихійним лихом, військовими діями, заходами щодо боротьби з тероризмом або іншими надзвичайними обставинами може бути змінено територіальну підсудність судових справ, що розглядаються в такому суді, за рішенням Вищої ради правосуддя, що ухвалюється за поданням Голови Верховного Суду, шляхом її передачі до суду, який найбільш територіально наближений до суду, який не може здійснювати правосуддя, або іншого визначеного суду.

Порядок розгляду Вищою радою правосуддя подання Голови Верховного Суду щодо зміни територіальної підсудності судових справ встановлено главою 29 Регламенту Вищої ради правосуддя, затвердженого рішенням Вищої ради правосуддя від 24 січня 2017 року № 52/0/15-17, у редакції рішення Вищої ради правосуддя від 21 листопада 2023 року № 1068/0/15-23 (зі змінами).

13 січня 2025 року до Вищої ради правосуддя (вх. № 346/0/8-25) надійшло подання Голови Верховного Суду про зміну територіальної підсудності судових справ Мар'їнського районного суду Донецької області.

У поданні зазначено, що у зв'язку з інтенсифікацією воєнних дій у Донецькій області до Верховного Суду надійшли подання та протокол зборів суддів Мар'їнського районного суду Донецької області від 15 листопада 2024 року (вх. № 3600/0/1-24 від 15 листопада 2024 року) щодо зміни територіальної підсудності судових справ Мар'їнського районного суду Донецької області шляхом її передачі до Апостолівського районного суду Дніпропетровської області та відрядження суддів Мар'їнського районного суду

Донецької області до відповідного суду для здійснення правосуддя й розгляду судових справ, що перебували в їхньому провадженні.

Верховний Суд звернувся (листи від 21 листопада 2024 року № 4431/0/2-24 та № 4432/0/2-24) до Дніпровського апеляційного суду, Державної судової адміністрації України (далі – ДСА України) та Територіального управління Державної судової адміністрації України в Донецькій області із проханням висловити позицію щодо зміни територіальної підсудності судових справ Мар'їнського районного суду Донецької області.

Станом на сьогодні Верховний Суд отримав відповіді від:

начальника Територіального управління Державної судової адміністрації України в Донецькій області С. Музиканта (вх. № 3712/0/1-24 від 22 листопада 2024 року) про необхідність ініціювати питання щодо зміни територіальної підсудності судових справ Мар'їнського районного суду Донецької області. С. Музикант також підтримав пропозиції суддів цього суду щодо зміни територіальної підсудності судових справ Мар'їнського районного суду Донецької області шляхом її передачі до Апостолівського районного суду Дніпропетровської області та необхідності відрядження суддів Мар'їнського районного суду Донецької області до відповідного суду для здійснення правосуддя й розгляду судових справ, що перебували в їхньому провадженні;

голови Дніпровського апеляційного суду Р. Мудрецького (вх. № 3744/0/1-24 від 26 листопада 2024 року), який зазначив, що з огляду на дані про навантаження судів міста Дніпра та Дніпропетровської області, надані Територіальним управлінням Державної судової адміністрації України в Дніпропетровській області та відомості про кількість суддів у кожному суді, які фактично здійснюють правосуддя, в умовах надмірного навантаження судів Дніпропетровської області, яким вже передано підсудність судових справ більшості судів Донецької області, на сьогодні розгляд справ Мар'їнського районного суду Донецької області може здійснювати Апостолівський районний суд Дніпропетровської області;

т. в. о. Голови ДСА України М. Пампури (вх. № 4008/0/1-24 від 12 грудня 2024 року), який повідомив, що листами Територіального управління Державної судової адміністрації України в Харківській області та Територіального управління Державної судової адміністрації України в Дніпропетровській області запропоновано змінити територіальну підсудність судових справ Мар'їнського районного суду Донецької області шляхом її передачі до одного із судів Харківської чи Дніпропетровської областей, а саме: Апостолівського районного суду Дніпропетровської області, Васильківського районного суду Дніпропетровської області, Межівського районного суду Дніпропетровської області, Петропавлівського районного суду Дніпропетровської області, Валківського районного суду Харківської області, Кегичівського районного суду Харківської області, Красноградського районного суду Харківської області.

У поданні також зазначено, що відповідно до Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих російською федерацією, затвердженого наказом Міністерства з питань реінтеграції тимчасово

окупованих територій України від 22 грудня 2022 року № 309, Курахівську міську територіальну громаду, за винятком міста Гірник, сіл Веселий Гай, Вовченка, Ганнівка, Дальнє, Костянтинопольське, Трудове, Успенівка, селищ Курахівка, Острівське, з 6 вересня 2024 року віднесено до територій активних бойових дій.

Наведене свідчить про наявність визначених частиною сьомою статті 147 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» підстав для зміни територіальної підсудності судових справ суду, розташованого на відповідній території, а саме Мар'їнського районного суду Донецької області. Згідно із цією самою нормою підсудність судових справ відповідних судів має передаватися до суду, який найбільш територіально наближений до суду, що не може здійснювати правосуддя, або іншого визначеного суду.

Зважаючи на навантаження, кількість суддів, які здійснюють правосуддя в місцевих судах Донецької області та найбільш територіально наближеної Дніпропетровської області, Голова Верховного Суду в поданні зазначив, що найбільш оптимальним варіантом є зміна територіальної підсудності судових справ Мар'їнського районного суду Донецької області шляхом її передачі до Апостолівського районного суду Дніпропетровської області.

Такий підхід ураховує наявне навантаження судів, підсудність справ яких змінюється, та судів, яким передається відповідна підсудність. Ураховано також географічне розташування та, відповідно, можливість реалізації учасниками судових справ права на доступ до суду.

Усе наведене може бути забезпечено за умови відрядження суддів суду, підсудність судових справ якого змінюється, до суду, якому буде передано їх підсудність.

Відповідно до абзацу другого частини першої статті 55 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» у період дії надзвичайного чи воєнного стану і за умови зміни територіальної підсудності судових справ, що розглядаються у відповідному суді, в порядку, передбаченому частиною сьомою статті 147 цього Закону, суддя суду, територіальна підсудність судових справ якого змінюється, може бути без його згоди відряджений для здійснення правосуддя до суду, якому визначається територіальна підсудність судових справ, що перебували у провадженні суду, в якому працює суддя, а в разі відсутності вакансій у цьому суді – до іншого суду того самого рівня і спеціалізації.

Отже, питання щодо відрядження суддів до суду, якому визначена територіальна підсудність судових справ, доцільно розглянути з урахуванням інформації, яку надали Дніпровський апеляційний суд, ДСА України та її територіальне управління.

З огляду на викладене Голова Верховного Суду вніс до Вищої ради правосуддя подання про зміну територіальної підсудності судових справ Мар'їнського районного суду Донецької області шляхом її передачі до Апостолівського районного суду Дніпропетровської області.

Ураховуючи зазначені в поданні Голови Верховного Суду підстави для зміни територіальної підсудності судових справ Мар'їнського районного суду Донецької області, а також повідомлені факти та обставини, Вища рада

правосуддя вважає за необхідне змінити територіальну підсудність судових справ Мар'їнського районного суду Донецької області шляхом її передачі до Апостолівського районного суду Дніпропетровської області.

Пунктом 1 розділу II Порядку відрядження судді до іншого суду того самого рівня і спеціалізації (як тимчасового переведення), затвердженого рішенням Вищої ради правосуддя від 24 січня 2017 року № 54/0/15-17, зі змінами (далі – Порядок), передбачено, що підставою для відрядження судді є, зокрема, зміна територіальної підсудності судових справ, що розглядаються у відповідному суді, в порядку, передбаченому частиною сьомою статті 147 Закону України «Про судоустрій і статус суддів».

Підстави для відрядження судді встановлюються Державною судовою адміністрацією України, у тому числі за зверненнями Вищої ради правосуддя, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, судів, територіальних управлінь Державної судової адміністрації України, інших юридичних чи фізичних осіб (пункт 2 розділу II Порядку).

ДСА України надсилає повідомлення про необхідність розгляду питання щодо відрядження судді або дострокового закінчення відрядження судді до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України протягом десяти днів з дати отримання звернення. Таке повідомлення надсилається стосовно кожного суду окремо (пункт 3 розділу II Порядку).

Ураховуючи наведене, Вища рада правосуддя вважає за доцільне звернутися до ДСА України щодо встановлення підстав для відрядження суддів Мар'їнського районного суду Донецької області для здійснення правосуддя.

Керуючись статтями 3, 30, 34 Закону України «Про Вищу раду правосуддя», частиною сьомою статті 147 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», главою 29 Регламенту Вищої ради правосуддя, Вища рада правосуддя

вирішила:

1. Змінити з 3 лютого 2025 року територіальну підсудність судових справ Мар'їнського районного суду Донецької області шляхом її передачі до Апостолівського районного суду Дніпропетровської області.

2. Державній судовій адміністрації України вжити невідкладних заходів щодо звернення до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України з питань стосовно відрядження суддів Мар'їнського районного суду Донецької області для здійснення правосуддя.

Голова Вищої ради правосуддя

Григорій УСИК